

2018-145

Archeologienota Destelbergen Dendermondesteenweg

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

15-7-2019

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Destelbergen Dendermondesteenweg (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen binnen woongebied en waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingreep 1000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is 6 800m² groot en gelegen in het westelijke deel van een kasteeldomein. Ten oosten bevindt zich een grote kunstmatige waterpartij die rond het hoofdgebouw van het domein is aangelegd. Binnen de grenzen van het plangebied zijn meerdere bomen aanwezig en een aantal gebouwtjes: centraal een kapel, en in de zuidwestelijke hoek twee bijgebouwen. Doorheen het plangebied lopen enkele wandelpaden.

Op basis van de cartografische bronnen kan gesteld worden dat het plangebied rond midden 19de eeuw deel ging uitmaken van een kasteeldomein, waarvan het hoofdgebouw zich meer naar het oosten bevond. Dit kasteeldomein is reeds herkenbaar op de Ferrariskaart van 1777, maar het plangebied was op dat moment landbouwgrond gelegen buiten de contouren van het domein. In de loop van de 19de eeuw verschenen er enkele gebouwen centraal op het plangebied, breidde het kasteeldomein zich dus uit naar het westen en werd de smalle, rechthoekige kasteelgracht vergroot tot de huidige waterpartij. Mogelijk werd de uitgegraven grond herbruikt om enkele ophogingen te maken in het plangebied, maar mogelijk kunnen deze op heden bewaarde hogere zones ook teruggaan op natuurlijke stuifduinen. In de loop van de tweede helft van de 20de eeuw werd het westelijke deel van het kasteeldomein afgestoten en bebouwd, werden de 19de-eeuwse gebouwen op het plangebied afgebroken en verschenen de huidige gebouwen. Ook de begroeiing binnen het plangebied nam toe. Hoewel het plangebied op de bodemkaart wordt gekarteerd als sterk vergraven gronden, zijn er op basis van de geraadpleegde historische bronnen geen aanwijzingen aangetroffen voor sterke vergravingen binnen de grenzen van het plangebied. De inrichting als kasteelpark sinds midden 19de eeuw zal waarschijnlijk wel enige invloed hebben gehad op de bovenste bodemlaag, maar zijn geen redenen om aan te nemen dat er diepgaande verstoringen hebben plaatsgevonden. De gekarteerde gronden in de omgeving betreffen (matig) droge zandbodems zonder profiel. Het plangebied bevindt zich op een interessante landschappelijke locatie, op de overgang tussen een zandrug in het noorden en de alluviale Scheldevallei in het zuiden, die mogelijk aantrekkelijk was voor menselijke aanwezigheid in het verleden. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere archeologische sites gekend, die dateren uit diverse archeologische periodes en die duiden op het belang van deze regio. Er werden zowel sporen van bewoning als begraving aangetroffen uit de metaaltijden, de Romeinse periode en vroege middeleeuwen. In de omgeving zijn meerdere kasteeldomeinen gekend met een oorsprong in de late middeleeuwen. Aan het plangebied kan dus een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden.

De geplande werken situeren zich verspreid over het plangebied van ca. 6 800m² en zullen een impact hebben op ca. 3050m² van het plangebied. In de zuidwestelijke hoek worden 2 bijgebouwen afgebroken en enkele bomen gerooid. Op deze plek worden 2 meergezinswoningen gebouwd, elk

439m² groot. Ten westen van gebouw A en ten noorden van gebouw B worden de nutsvoorzieningen aangelegd (regenwaterput, septische putten, infiltratiekragen, 2 zones van telkens ca. 20 bij 2m), van waaruit enkele nutsleidingen naar de gebouwen vertrekken. Ten westen van beide gebouwen wordt een klinkerverharding aangelegd, die zorgt voor ontsluiting van beide gebouwen richting de Zenderstraat in het zuiden. Langsheen deze klinkerverharding worden enkele parkeerplaatsen in grasdallen voorzien, alsook een brandweerzone in grasdallen. In het noordelijke deel van het plangebied wordt een noord-zuid georiënteerd wandelpad, dat aansluit op de Dendermondesteenweg, heraangelegd in grasdallen. Voor aansluiting op de nutsleidingen zal een sleuf worden gemaakt langsheen de westelijke perceelsgrens naar de Dendermondesteenweg. Bij de werken worden de ingrepen in het plangebied zo beperkt mogelijk gehouden. De bomen blijven zo veel als mogelijk behouden om het park-karakter niet te veel te wijzigen. De grootste bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de 2 geplande gebouwen. De gebouwen worden gefundeerd via sleuf- en plaatfundering. Er wordt geen kelderniveau voorzien. Voorafgaand het optrekken van de gebouwen, wordt de grond genivelleerd door zowel ophoging als uitgraving. De vloeropbouw zal starten vanop het genivelleerde niveau, en gezien de beperkte impact van deze nivellering (zowel in diepte als in oppervlakte) zal de bodemverstoring die het optrekken van de gebouwen met zich zal meebrengen eerder kleinschalig zijn. Ook voor de aanleg van de klinkers en de grasdallen zal de ingreep in de bodem beperkt zijn, tot 20 à 30cm onder het huidige maaiveld. De bodemingrepen die wel dieper gaan, zijn ofwel puntvormig (nutsvoorzieningen) of sleufvormig (funderingen en nutsleidingen), en ieder geval beperkt in oppervlakte in vergelijking met de totaliteit van het plangebied, én verspreid gelegen van elkaar.

Op basis van de gekende archeologische sites in de omgeving, gelegen op gronden met vergelijkbare landschappelijke kenmerken als het plangebied, kan aan het terrein een eerder hoge archeologische verwachting toegekend worden. Bovendien maakt het plangebied zelf deel van een archeologische locatie, zijnde een kasteeldomein dat minstens teruggaat tot eind 18de eeuw maar waarvan de oorsprong niet exact gekend is. Het plangebied werd evenwel pas in de loop van de 19de eeuw opgenomen binnen het kasteeldomein, dus de archeologische verwachting heeft minder betrekking op de kasteelsite, maar wel op oudere sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en de middeleeuwen. Steentijd artefactensites zijn evenwel ook niet uit te sluiten, gezien de landschappelijke en geologische context van het terrein.

Ondanks de eerder beperkte en verspreide aard van de bodemingrepen, kan niet voorbijgegaan worden aan deze eerder hoge archeologische verwachting van het plangebied. Vooral in de zone rond de beide gebouwen zullen er meerdere werken plaatsvinden waarbij mogelijk archeologisch erfgoed beschadigd wordt. Ook de zone in de directe omgeving van de gebouwen, waar geen werken gebeuren, moet hierbij meegenomen worden; de afbakening van een onderzoekszone omvat niet enkel de zone van de rechtstreekse graafwerken, maar ook die delen waarvan de waarde verloren kan gaan omdat de context vernield wordt. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan-of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Een verder vooronderzoek kan relevante kenniswinst genereren voor deze overgangszone tussen een hogere zandrug en de lagere Scheldevallei. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren in de zone rond de nieuwe gebouwen. De smalle lijnvormige tracés van de nieuwe riolering en van het heraan te leggen van het pad ten noorden van deze zone worden uitgesloten van het verder vooronderzoek. Dit verder

vooronderzoek dient in uitgesteld traject uitgevoerd te worden, na het verwijderen van de gebouwen en bomen in de onderzoekszone.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

Locatiegegevens: Destelbergen Dendermondesteenweg

Lambertcoördinaten totale plangebied: X: 108989,26 en Y: 193966,72; X: 109069,93 en Y: 194122,55

Lambertcoördinaten deelzone geplande werken: X: 108988,68 en Y: 193966,15; X: 109250,43 en Y: 194154,85

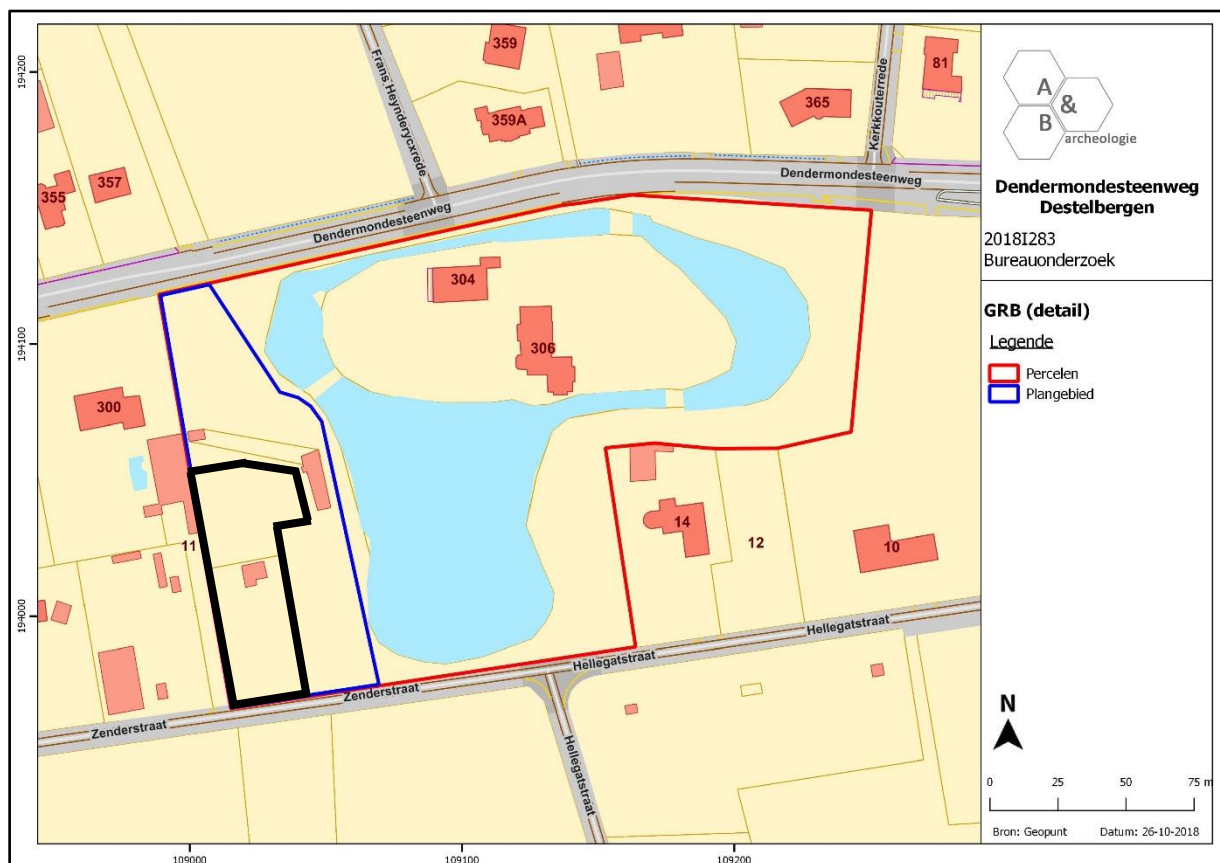
Kadastergegevens: Destelbergen, afdeling 1, sectie A, percelen 683R, 676R (partim) en 679E

Oppervlakte totale plangebied: 33 196,97m²

Oppervlakte zone geplande werken: ca. 6 800m²

Oppervlakte onderzoekszone: ca. 2750m²

Enkel de zone van de geplande gebouwen en de directe omgeving errond waar onder meer verhardingen worden aangelegd, wordt geselecteerd voor verder vooronderzoek. Het betreft een deelzone van ca. 2750m² in het zuidwestelijke deel van de grotere zone van de geplande werken.

Figuur 1 De zone voor verder vooronderzoek, in het zwart omrand, geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Is het terrein effectief vergraven zoals de bodemkaart aangeeft?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Is een verder verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?

- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Kan een archeologische site uitgesloten worden?
 - Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van de onderzoekszone in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

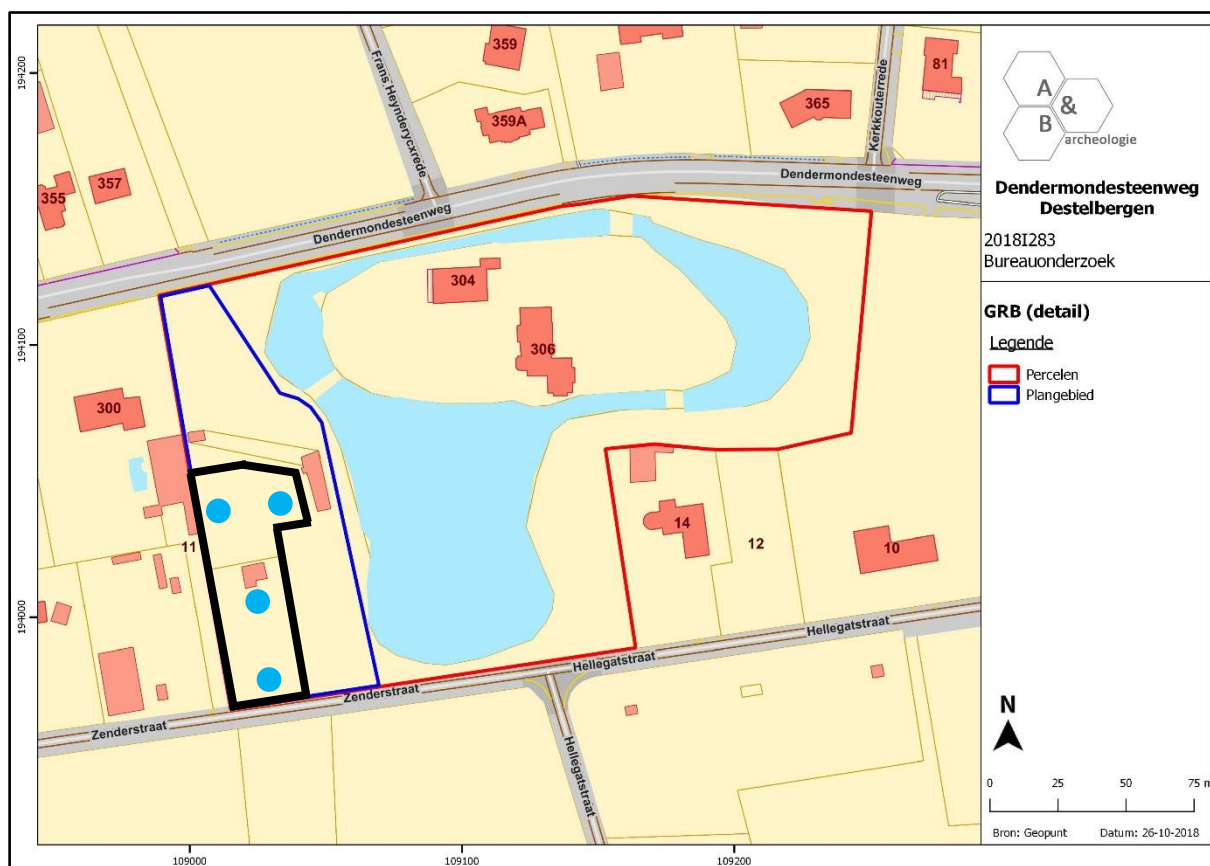
Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

- Randvoorwaarden

Het verder vooronderzoek kan pas aanvatten na de sloop van de huidige bebouwing en het rooien van de bomen. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat er bvb. geen funderingen en boomstronken uitgetrokken worden. Op die manier wordt vermeden dat er niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. De afbraak van de bebouwing gebeurt tot op maaiveldniveau, funderingen worden niet uitgebroken voorafgaand het verder vooronderzoek. Deze kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein. Bij het rooien van de bomen blijven de stronken staan, deze worden ook niet uitgefreesd. De stronken kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over het terrein worden in totaal 4 boringen uitgevoerd. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. intacte podzolbodems; afgedekte oude loopniveaus die dateren uit de steentijden) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen podzolbodems bewaard; geen afgedekte oude loopniveaus die dateren uit de steentijden bewaard), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Indicatieve aanduiding van de landschappelijke boringen (blauwe stippen) geprojecteerd op het kadasterplan.

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en te gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waardeurend archeologisch booronderzoek.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te evalueren en in ruimte af te bakenen. Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten

Op locaties waar tijdens het waarderend booronderzoek goede en *in situ* bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdograving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel *in situ* behoud mogelijk is of niet.

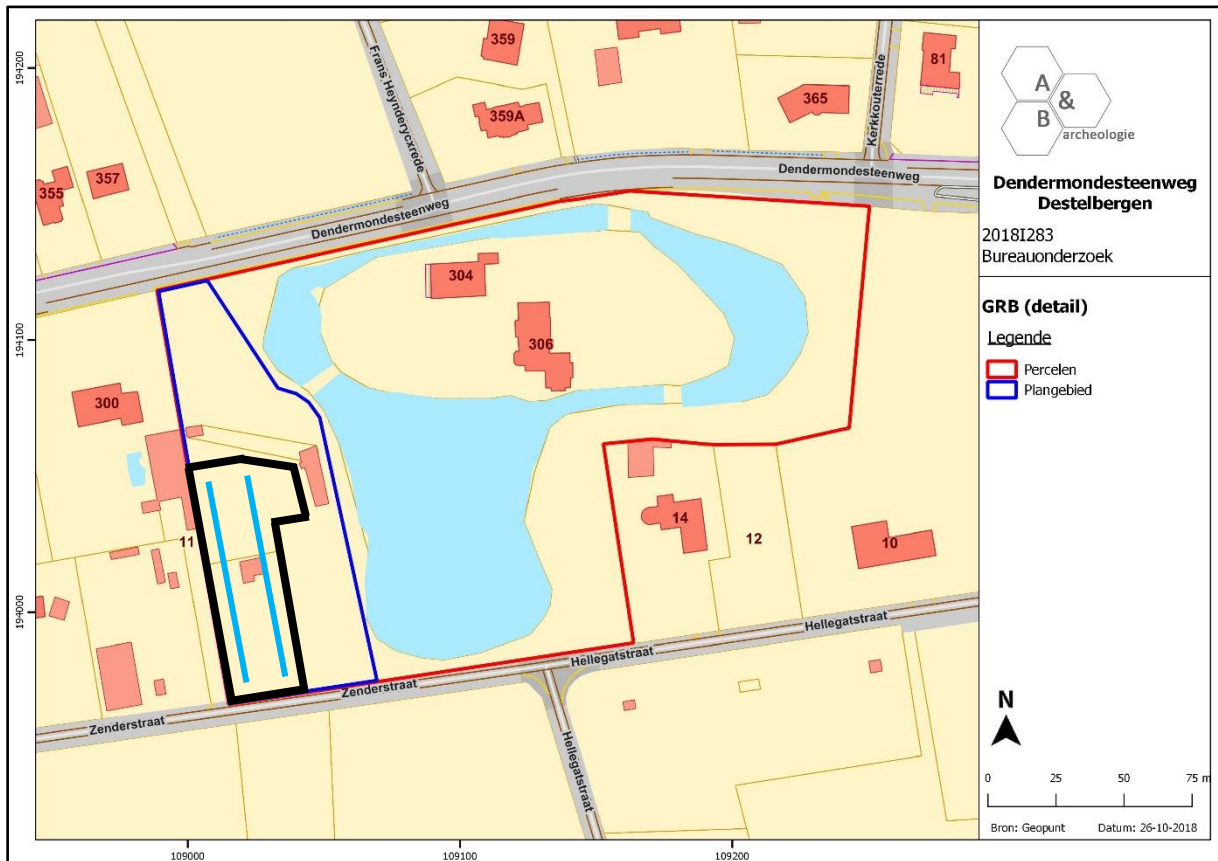
De proefputten worden ingepland op basis van de waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang en de inplanting van de proefputten. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

- Proefsleuvenonderzoek

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Er worden 2 min of meer noord-zuid georiënteerde sleuven aangelegd, mee met de lengterichting van de onderzoekszone. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed. Daarnaast worden extra volg-, dwarsleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10%, oftewel ca. 275m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 69m², door middel van volg-, dwarsleuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 344m² onderzocht wordt.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3 Indicatief sleuvenplan (2 blauwe streken) geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op zandgronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen.